

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การปรับตัวของร้านค้าปลีกท้องถิ่นต่อการขยายตัวของร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ผู้เขียน	นายสุรศักดิ์ แสงแก้ว
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา โชคถาวร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การปรับตัวของร้านค้าปลีกท้องถิ่นต่อการขยายตัวของร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของผู้ประกอบการร้านค้าปลีก และประชาชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อมีการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ ศึกษาถึงแนวทางการปรับตัวของร้านค้าปลีกท้องถิ่นต่อการขยายตัวของร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และศึกษาถึงบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยผู้ศึกษาเลือกเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประชาชน จำนวน 395 ราย ผู้ประกอบการร้านค้าปลีก จำนวน 136 ราย และแบบสัมภาษณ์ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน และสำนักงานการค้าภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 3 หน่วยงาน เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ผลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีต่อร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ที่ทำให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการคือ เรื่องการรักษาความสะอาด เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือจำหน่ายสินค้าหลากหลายครบทุกประเภท มีการจัดวางสินค้าเป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการเลือกซื้อ มีป้ายแสดงสินค้า ส่วนร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม (โชห่วย) ประชาชนมีความคิดเห็นว่าธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิมมีความคุ้นเคย และเป็นกันเองกับลูกค้า เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือมีการจำหน่ายสินค้าที่มีขนาดบรรจุเล็กเหมาะสำหรับผู้มีรายได้น้อย ประชาชนสามารถต่อรองราคาได้ มีการเปลี่ยนสินค้าได้ และจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการขยายตัวของร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเป็นอันดับแรกคือวัฒนธรรมบริโภคนิยมของคนในพื้นที่เปลี่ยนแปลง รองลงมาผลกระทบในเรื่องผลกำไรลดลง ผลกระทบเรื่องความต้องการซื้อของลูกค้าลดลงและปัญหาหนี้สินเพิ่มขึ้น และผลกระทบในเรื่องสภาพแวดล้อมแย่ง เช่น การจราจรดัดขาด ปัญหาขยะ เป็นต้น

การปรับตัวของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม (โชห่วย) ต้องปรับตัวในเรื่องการรักษาความสะอาดของสินค้าและร้านค้า เป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นการปรับตัวในเรื่องการติดป้ายราคาสินค้าที่ชัดเจน การจัดสินค้าเป็นให้ระเบียบหมวดหมู่ สะดวกและง่ายต่อการเลือก และเพิ่มความเป็นกันเองในการบริการลูกค้า

บทบาทหน้าที่ของภาครัฐที่ผู้ประกอบการค้าปลีกแบบดั้งเดิมต้องการให้เข้ามาช่วยเหลือคือเรื่องการกำหนดพื้นที่/ที่ตั้งของธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่และมีการควบคุมการเพิ่มจำนวนของธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือเรื่องการกำหนดเวลาเปิด - ปิด ของธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ภาครัฐออกกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการค้าปลีกในท้องถิ่น และให้ภาครัฐลดภาษี/ยกเว้นภาษีของร้านค้าท้องถิ่น

Independent Study Title Adaptations of Local Retailers from the Impacts of Superstores in Mae Hong Son Province

Author Mr. Surasak Sangkaew

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Kanchana Chokethaworn Advisor

Associate Professor Seksin Srivatananukulkit Co-advisor

ABSTRACT

The study of “Adaptations of Local Retailers from the Impacts of Superstores in Mae Hong Son Province” aims at studying of visuals and opinions of local retailers and population in social, economic, and culture in Mae Hong Son when there is the expansion of superstores. To study at the adaptation of retailers against the expansion of Superstores in Mae Hong Son province with roles, participations and actions of government agencies. The author collected the data by questionnaires from the population of 395, 136 local retailers and the government agencies concerned interview which were Mae Hong Son Municipality, Mae Hong Son Office Public Works and Town, Country Planning and Mae Hong Son Internal Trade office as tools of data collection. The data collected were analyzed by program for research, descriptive statistics which were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that population had opinion about superstores that the first was cleanliness. The second was the various products of all types, the placement of products into categories with price tags which made them easy to buy. For the local retail stores, the population had comments that the first was the local retail stores were friendly and familiar. The second was the small size of products for those with the low incomes, the customers could bargain the price of products and sold the products which needed for daily life.

The potential effect may occur from the expansion of superstore in Mae Hong Son. The first effect is the change of consumer culture; the second are the effect of profitability decline, decreased demand, increased debt and the environments such as traffic jam and waste problems.

The adaptation of local retailer stores have to keep their cleanliness of the products and store in the first, and then displayed products in separate categories, placed price tags on products and more friendly customer service.

Role of the government, the traditional retailers want to help. The first one is the zoning and control number increasing of the impacts of superstores; the second is scheduled to open – closed of the impact of superstores. Government legislates to the benefit to the local retailers and lower taxes/tax exemption of the local Retailers.